

УДК 635.015

ПЕРЕДПОСІВНА ПІДГОТОВКА НАСІННЯ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР**Морару В.Р., 2 курс,****Науковий керівник: Пащенко Ю.П., к.б.н., ст. викладач***Таврійський державний агротехнологічний університет,***e-mail: pvb@tsatu.edu.ua**

Постановка проблеми. Велике значення для одержання високоякісної розсади має передпосівна підготовка насіння. Завдяки їй підвищується польова схожість, рослини набувають здатності до інтенсивного початкового росту, поліпшується стійкість сходів проти несприятливих умов середовища та зменшується ураження їх хворобами. В практиці існує багато економічно маловитратних способів передпосівної підготовки насіння. Основними з них є такі: калібрування, хімічна і термічна обробка, прогрівання, гартування.

Тому **метою роботи** було дослідити перспективні способи підготовки насіння овочевих культур для посіву в сучасних умовах виробництва [1].

Калібрування - це поділ насіння на фракції за масою і величиною. Є кілька способів його калібрування. Найбільш простий — за допомогою вітру. У місцях протягів насіння висипають невеликими порціями з висоти 150—200 см на мішковину. При цьому не виповнене насіння відноситься вітром на певну відстань.

Хімічна й термічна обробка провочиться перед посівом із застосуванням протруювачів для знищення спор грибів і бактерій. Для цього на 100 г насіння використовують 0,6—0,8 г препарату ТМТД або 0,3—0,4 г тігаму. Обробку насіння отрутохімікатами роводять шляхом інкрустації. Ефективна також термічна обробка. Так, насіння капусти, заражене бактеріозом, прогривають у гарячій воді при температурі 50 °С протягом 20 хв, а фомозом — 40-45 °С протягом 30 хв. Проти вірусних хвороб насіння томатів прогривають у сушильній шафі дві доби при температурі 50 °С, а огірків — 3 доби при 76 °С.

Прогрівання. Передпосівне прогривання сухого насіння овочевих культур значно підвищує енергію проростання і схожість. Для цього його розстеляють тонким шаром на 3-5 днів на підвіконні, а також застосовують штучний обігрів у термостатах, сушильних шафах, батареях, на печі і т. д. Прогрівують однорічне насіння огірків, дині та інших гарбузових культур у термостаті 2 год. при температурі 55-60 °С, або 10 год.— при 40 °С. Це не тільки знезаражує його, а й збільшує кількість жіночих квіток, що значно підвищує врожайність.

Гартування - підвищує стійкість овочевих культур до понижених температур. Дії таких температур піддають набубнявіле насіння. Найпростіший спосіб загартування — короточасне проморожування набубнявілого насіння. Після того, як 3-5% насіння помідорів та огірків накілчиться, його поміщають у сніг або на лід і витримують там 2-3 дні при температурі 0-3°С. Для загартування насіння використовують і перемінні температури. Так, намочене насіння огірків, динь, помідорів та кавунів протягом 10-12 діб витримують 12 год. При температурі 18-20°С, а решту 12 год.— 0-10°С. Насіння огірків доцільно загартувати 5 діб, з них 6 год.— при температурі 8-20°С і 18 год. — 2-3 °С. Загартоване насіння сходить на 2-7 днів раніше, ніж сухе, а врожай підвищується на 25-30 %.

Висновок. Виходячи з аналізу сучасної літератури найбільш практичними та дієвими методами підготовки насіння до сівби є калібрування з наступним протруюванням та гартуванням, що дозволяє суттєво підвищити адаптивний потенціал овочевих культур, раніше отримати товарну продукцію та збільшити врожайність.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко Г.Л. Овочівництво відкритого ґрунту / Г.Л. Бондаренко. – Київ: Урожай, 1977. – 312 с.